

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI
MINISZTERIUM

Kapacitásnövelés a magyar–ukrán vasúti határforgalomban

Horváth Beatrix
főosztályvezető
CEF Főosztály

Bük, 2024. április 17.

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

CEF1 – Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

- 2014 óta létező támogatási eszköz, a korábbi TEN-T program folytatása
- Célja a transz-európai hálózatok (TEN) közlekedési, energetikai és távközlési „közös érdekű” fejlesztéseinek támogatása
- A TEN-T rendeletben meghatározott európai célok elérését szolgáló közlekedési fejlesztések finanszírozására szolgál
- A felhívások kizárólag a TEN-T törzs- és átfogó hálózatokon megvalósuló infrastrukturális projektek támogatására biztosítanak lehetőséget
- Az operatív programoktól (KÖZOP, IKOP) eltérően közvetlen Brüsszeli pályázati forrás, irányítója az Európai Bizottság
- végrehajtó ügynöksége a CINEA

CEF1 – Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz Keretek, eredmények:

- A **2014-2020** közötti időszakban a **CEF közlekedési** ágazat fejlesztésére fordítható teljes pénzügyi kerete **24,05 milliárd EUR** volt, melyből **11,3 Mrd EUR** a Kohéziós Alapból került átcsoportosításra kizárólag a **kohéziós** országok általi felhasználásra (kohéziós boríték), míg a fennmaradó összegre (általános boríték) valamennyi tagállam pályázhat.
- **Magyarország teljes mértékben lekötötte az 1,1 Mrd EUR kohéziós nemzeti borítékját** (pl. Rákos-Hatvan, Kelenföld-Százhalombatta, Százhalombatta-Pusztaszabolcs vasútvonal korszerűsítések, valamint Déli összekötő vasúti híd projekt), és ezen felül több projektre is nyert CEF-támogatást.
- Az **54 hazai projekt**ből 30 esetében a minisztérium volt a kedvezményezett, végrehajtó szervek (pl. NIF, MÁV) bevonásával. A minisztérium összesen mintegy bruttó 600 Mrd Ft értékű projekt portfóliót kezel(t). A projektek nagyrészt lezárultak, illetve a **zárásuk** folyamatban van.

CEF2 – Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz Keretek, eddigi eredmények:

- A **2021-2027** közötti időszakban a **CEF közlekedési** ágazat fejlesztésére fordítható teljes pénzügyi kerete **25,8 milliárd EUR**, melyből **11,3 Mrd EUR** a Kohéziós Alapból került átcsoportosításra kizárólag a **kohéziós** országok általi felhasználásra (kohéziós boríték), míg a fennmaradó összegre (általános boríték) valamennyi tagállam pályázhat.
- A hagyományos pályázatokon kívül speciális borítékok például:
 - „katonai mobilitás” (polgári és katonai kettős hasznosítású projektek)
 - Alternatív üzemanyag infrastruktúra létesítése (AFIF)
 - Szolidaritási folyosók (EU külső határai, ukrán agrárexport segítése)
- **Magyarország** az eddigi pályázati körökben megkezdte a **802 MEUR kohéziós nemzeti borítékjának** lekötését (pl. Debrecen-Nyíregyháza I. ütem vasútvonal korszerűsítés) és ezen felül több projektre is nyert CEF-támogatást (pl. Zalaszentiváni deltavágány építése).
- Az állami beruházásoknál továbbra is a minisztérium a fő kedvezményezett, a projektek végrehajtása tekintetében társkedvezményezettek (pl. MÁV, GYSEV) bevonásával.

CEF - Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

CEF 2022-es pályázati kiírás célja:

- közlekedési infrastruktúra alkalmassá tétele a hatékony határellenőrzés lefolytatására az Európai Unió külső határain
- szolidaritási sávok (Solidarity Lanes) erősítése

TÁMOGATOTT PROJEKT	EU TÁMOGATÁS (EUR)						
	ÖSSZESEN	HU	SK	PL	RO	UA	MD
Kapacitásnövelés a HU-SK-UA vasúti határforgalomban (Záhony-Tiszacsernyő-Csap-Ungvár)	56 203 735	28 378 735	5 000 000			22 825 000	
Kapacitásnövelés a HU-UA közúti határforgalomban (Beregsurány-Luzhanka)	5 786 791	860 000				4 926 791	
Kapacitásnövelés a PL-UA vasúti határkörzetben (Dorohusk-Yahodyn; Medyka-Mostyska)	32 646 712			4 146 712		28 500 000	
Kapacitásnövelés a PL-UA közúti határátkelőkön (Krakovets-Korczowa; Yagodyn-Dorohusk-Okopy; Rava Ruska-Hrebenne)	62 322 285			41 822 285		20 500 000	
Kapacitásnövelés a RO-UA vasúti határkörzetben (Darmanesti-Vicsani; Dornesti, Vadul-Siret; Hlyboka-Bukovynska)	24 380 546				23 158 046	1 222 500	
Siret/Porubne közúti határátkelőhely modernizálása	9 231 437				4 854 152	4 377 285	
Ungheni közúti határátkelőhely modernizálása	32 729 489				25 221 792		7 507 696
Albita - Leuseni közúti határátkelőhely modernizálása	9 618 336				630 588		8 987 748
Galati-Giurgiulesti-Reni határátkelőhely kapacitásnövelése	2 258 300				154 650		2 103 650
ÖSSZESEN	235 177 630	29 238 735	5 000 000	45 968 996	54 019 228	82 351 576	18 599 094

Magyar vasúti pályázat előzményei

- növekvő vasúti áruforgalom az ukrán-magyar határon
- 2022-es aszályhelyzet és orosz-ukrán konfliktus miatt kialakult gabonaválság

A záhonyi körzetben a normál és széles nyomtávolságú vasúti infrastruktúra mielőbbi megújítása és fejlesztése szükséges

2022 év eleje - MÁV
átrakási körzet vágányhálózatán szükséges azonnali beavatkozások felmérése

Magyar vasúti pályázat előzményei

első fázis

2022 első félév

széles vágányok megerősítése MÁV saját forrásból

második fázis

2023-2025

Eperjeske-Rendező, Fényeslitke és Záhony vágányfelújítások
1045/2022 (II.4.) Korm. határozat keretében

harmadik fázis

CEF 2022-es pályázat

CEF projekt

A projekt időtartama: 59 hónap (2023.02.01-2027.12.31)

ÉKM	37 444 EUR
MÁV Zrt.	52 776 670 EUR
Záhony-Port Zrt.	23 094 946 EUR
Nemzeti Adó és Vámhivatal	3 943 356 EUR
MAGYARORSZÁG	79 852 416 EUR
Szlovák közlekedési és építési minisztérium	0 EUR
Szlovák vámhatóság	10 000 000 EUR
SZLOVÁKIA	10 000 000 EUR
Ukrán állami vasúttársaság	45 650 000 EUR
UKRAJNA	45 650 000 EUR
ÖSSZESEN	135 502 416 EUR

CEF projekt

A projekt alapvető célja: rövid- és hosszútávon megoldásokat találni a vasúti határforgalom felgyorsítására, a teljes záhonyi körzet hatékonyságának növelésére.

A Záhony-Csap-Tiszacsernyő területre Magyarország koordinációjával készül egy közép- és hosszútávú fejlesztési irányokat meghatározó átfogó stratégia.

A stratégiának illeszkednie kell az EU Bizottság által készített, az ukrán és moldáv vasúti hálózat uniós integrációjának stratégiájához, amely vizsgálja a normál nyomtáv bevezetésének lehetőségét az ukrán hálózat egyes stratégiai jelentőségű vonalain.

https://transport.ec.europa.eu/news-events/news/study-sets-out-step-step-plan-better-eu-rail-connections-ukraine-and-moldova-2023-07-10_en

UA és MD vasúti hálózat uniós integrációjának stratégiája

Célok:

- Ukrán és Moldáv vasút fokozatos integrációja az EU-ba
- vasúti átjárhatóság biztosítása (ÁME alkalmazása).
- a TEN-T folyosókon ERTMS alapú központi forgalomirányítási rendszer
- TEN-T hálózat fejlesztése érdekében a beruházások azonosítása és prioritizálása

Javaslat:

- Normál nyomtávú gerinchálózat a gyors személy (nemzetközi és belföldi IC) és teher (konténer) forgalomnak
- Normál hálózat a nagy népsűrűségű, az EU gazdaságával kapcsolatot kiépítő, ipari vonzerővel rendelkező területekre koncentrál
- Széles hálózat a helyi és regionális személyforgalom, hálókocsik, valamint az ömlesztett áru szállítására
- Normál hálózat fokozatos kiépítése nyugatról kelet felé
- fő EU korridorok felől az UA és MD csomópontok (Lviv, Kijev, Odessza, Kisinyov) bekötése
- Agglomerációs vasúti stratégiák és logisztikai stratégiák kidolgozása

UA és MD vasúti hálózat uniós integrációjának stratégiája

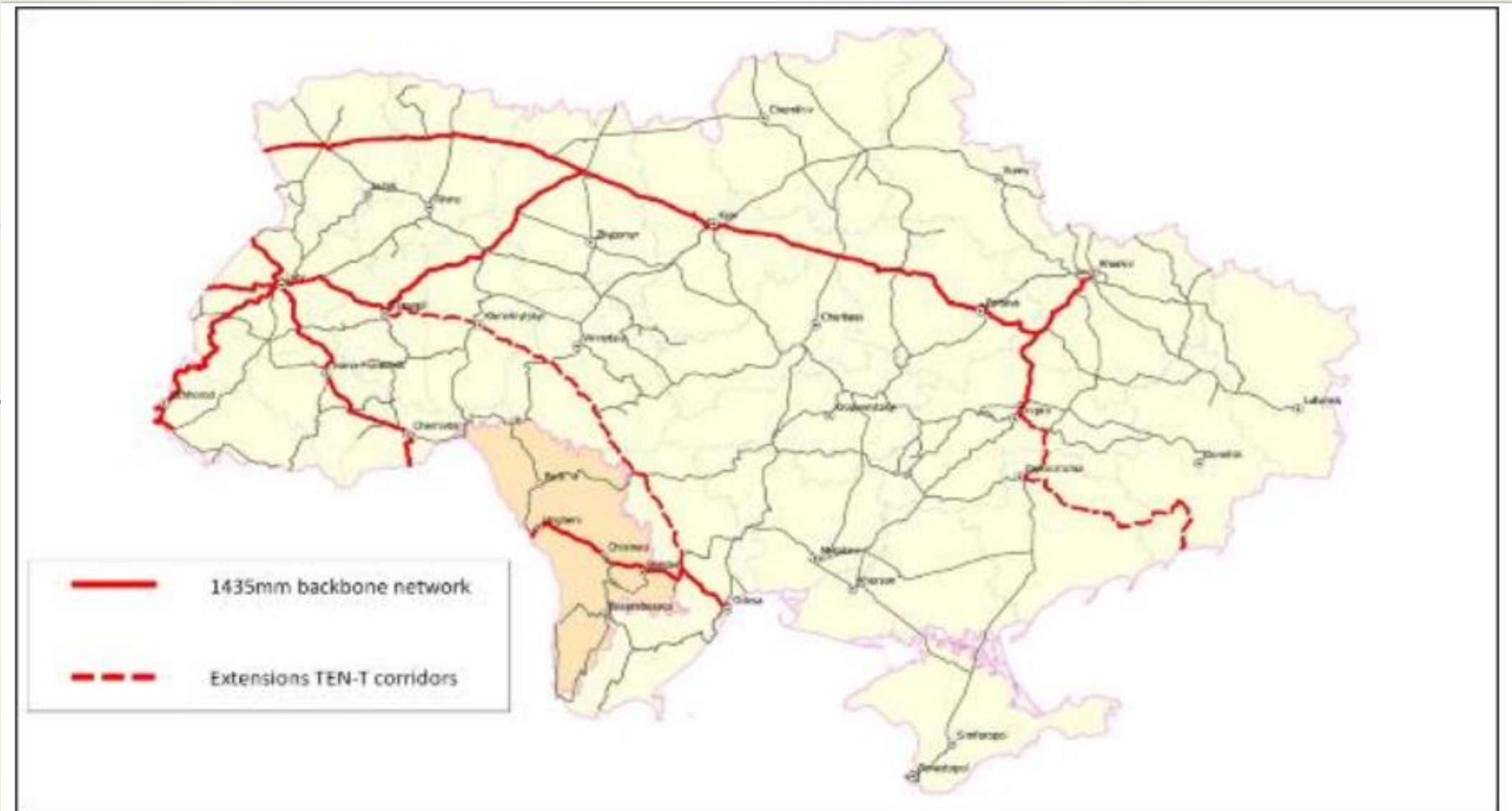

Figure 1: Proposed 1435mm gauge backbone and future extensions

UA és MD vasúti hálózat uniós integrációjának stratégiája

Prioritási sorrend:

- 1) Medyka/Mostyska (UA/PL határ) – Lviv
Ungheni (MD/RO határ) – Kisinyov

698,825 M EUR

- 2) Lviv – Kijev összeköttetés
Lviv – HU/SK/RO összeköttetés

5 897,066 M EUR

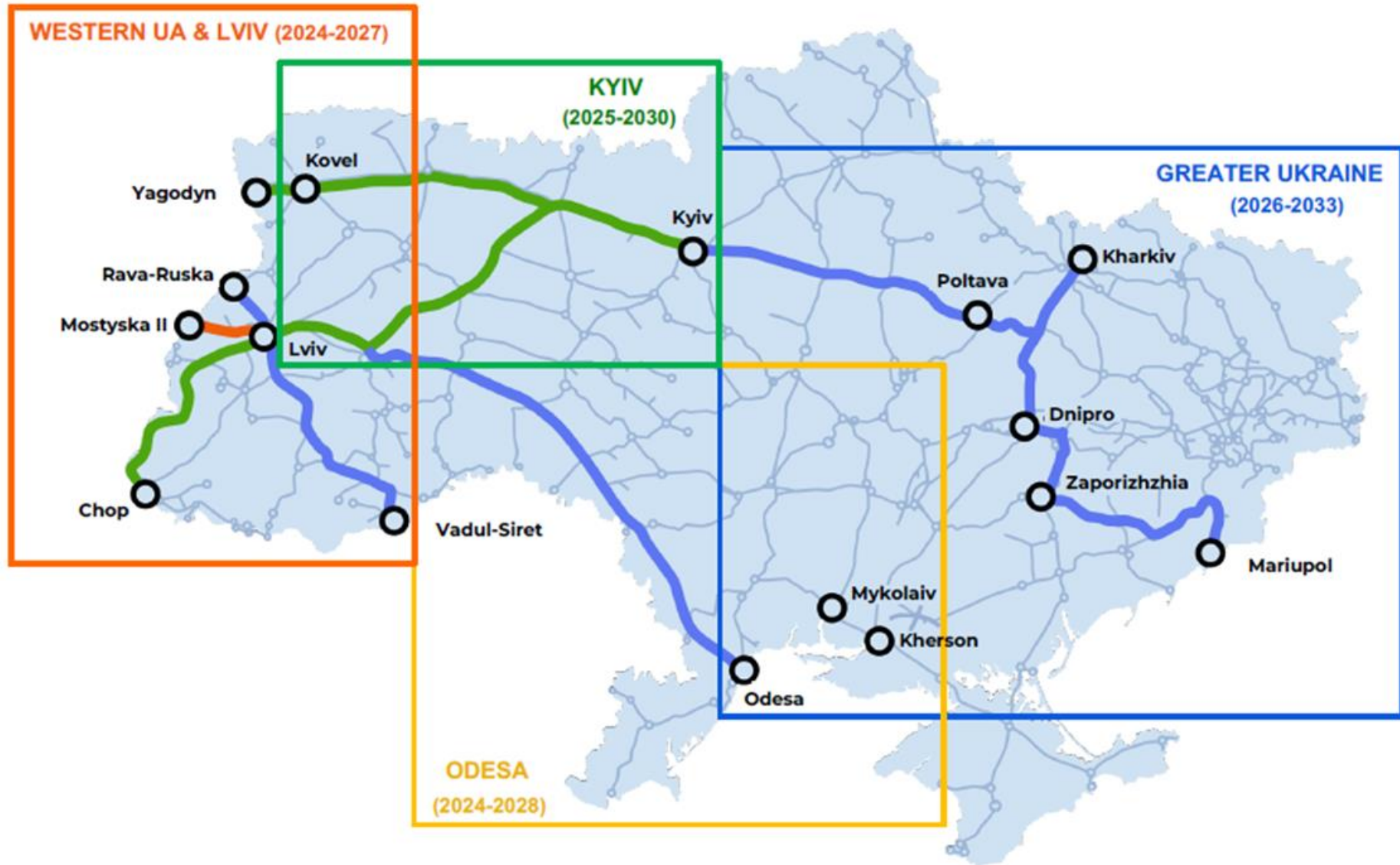
- 3) További területek bekötése
 - Kijev – Harkiv/Dnipro
 - Rava Ruska (UA/PL határ) – Lviv
 - Lviv – Bahrynivka (UA/RO határ)
 - Odessa – Kisinyov

4896,187 M EUR

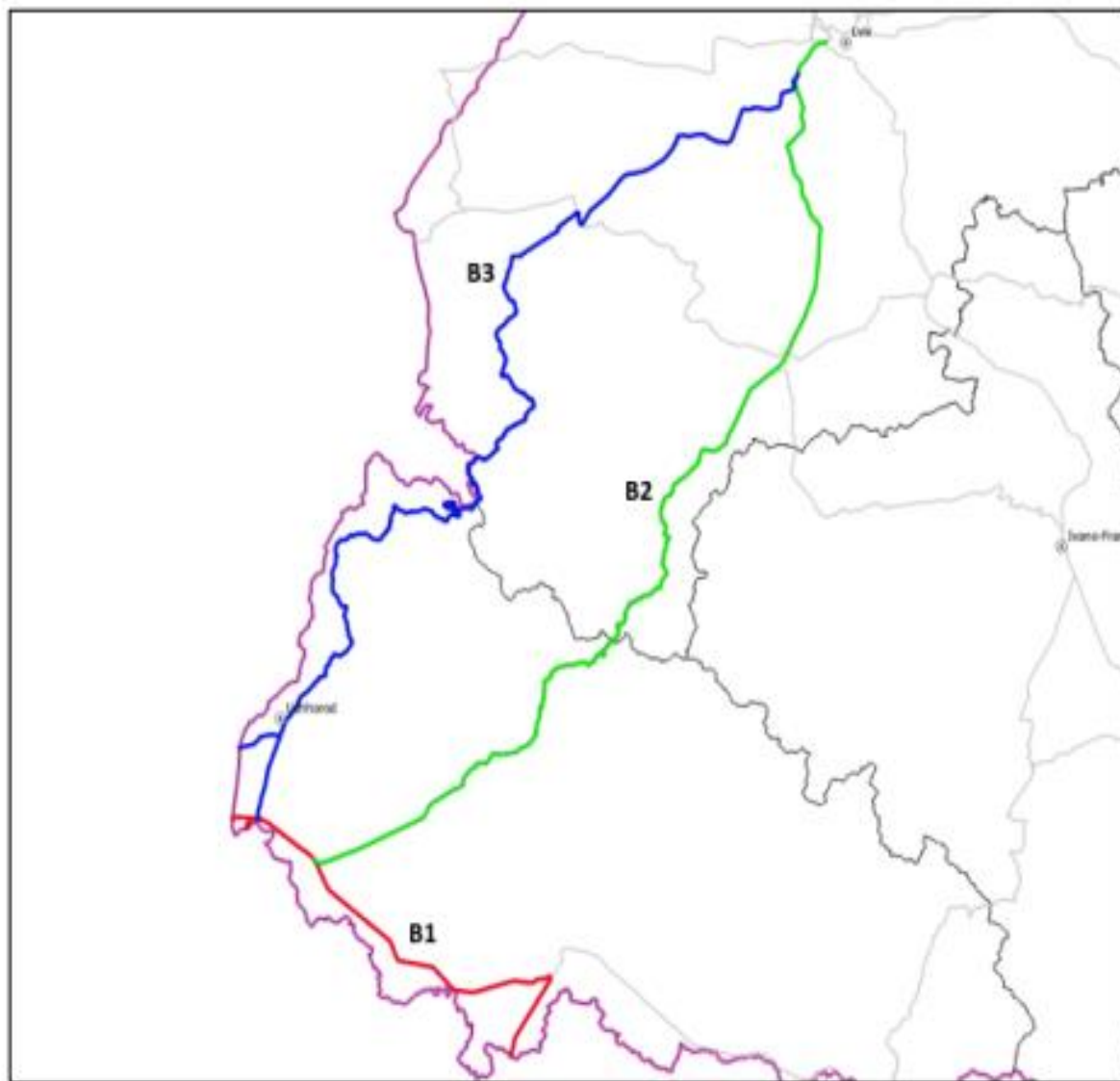
ÖSSZESEN 11 492,079 M EUR

EUROPEAN TRANSPORT CORRIDORS DEVELOPMENT STAGES

13

UA és MD vasúti hálózat uniós integrációjának stratégiája

MAGYARORSZÁG MEGKÖZELÍTÉSE

B3

- Lviv – Ungvár normál nyomtáv
- Ungvár – határ
1-1 normál és széles vágány

B2

- meglévő széles vágány modernizálása
új normál vágány létesítése

B1

- határ – Bátyu
meglévő két széles vágány modernizálása
új normál vágány létesítése

További részletes tanulmányok szükségesek

CEF projekt – stratégiai tanulmány

Az EIB stratégiában javasoltakkal összhangban készül a **Záhony-Csap-Tiszacsernyő terület átfogó stratégiája**

- Felelős: MÁV
- Nyílt közbeszerzés a tanulmány készítésére
- Tervezett szerződéskötés: 2024 ősz
- Tanulmánykészítés időtartama: 17 hónap
- Tanácsadó testület a HU-SK-UA partnerek bevonásával
 - Minisztériumok
 - hatóságok (pl. vám, rendvédelem)
 - nemzeti vasúttársaságok
 - vasúti egyesületek (pl. HUNGRAIL, HUPRA)
 - logisztikai egyesületek (pl. MLSZKSZ, MKFE)

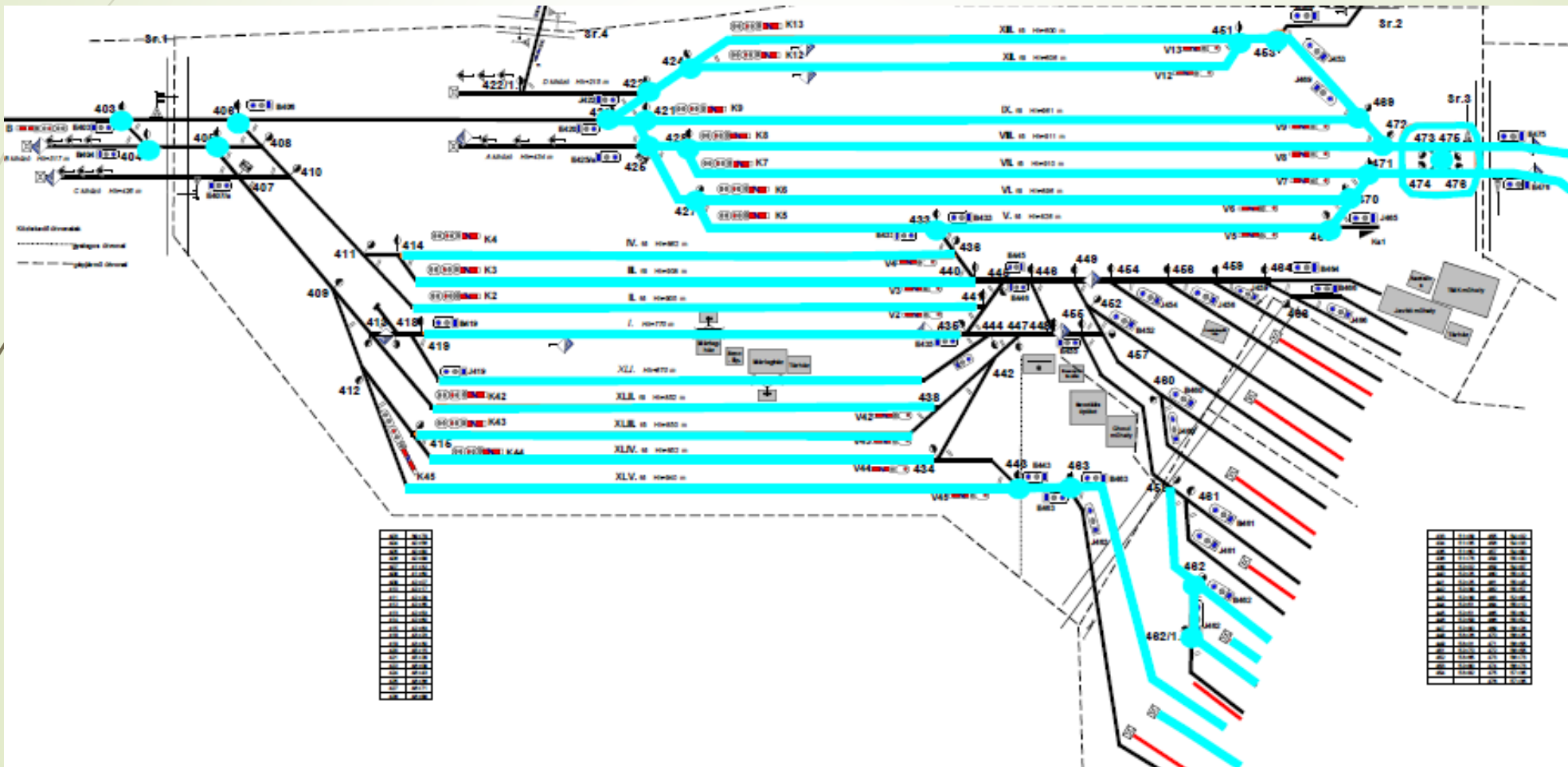
CEF projekt – Magyar projektelemekek

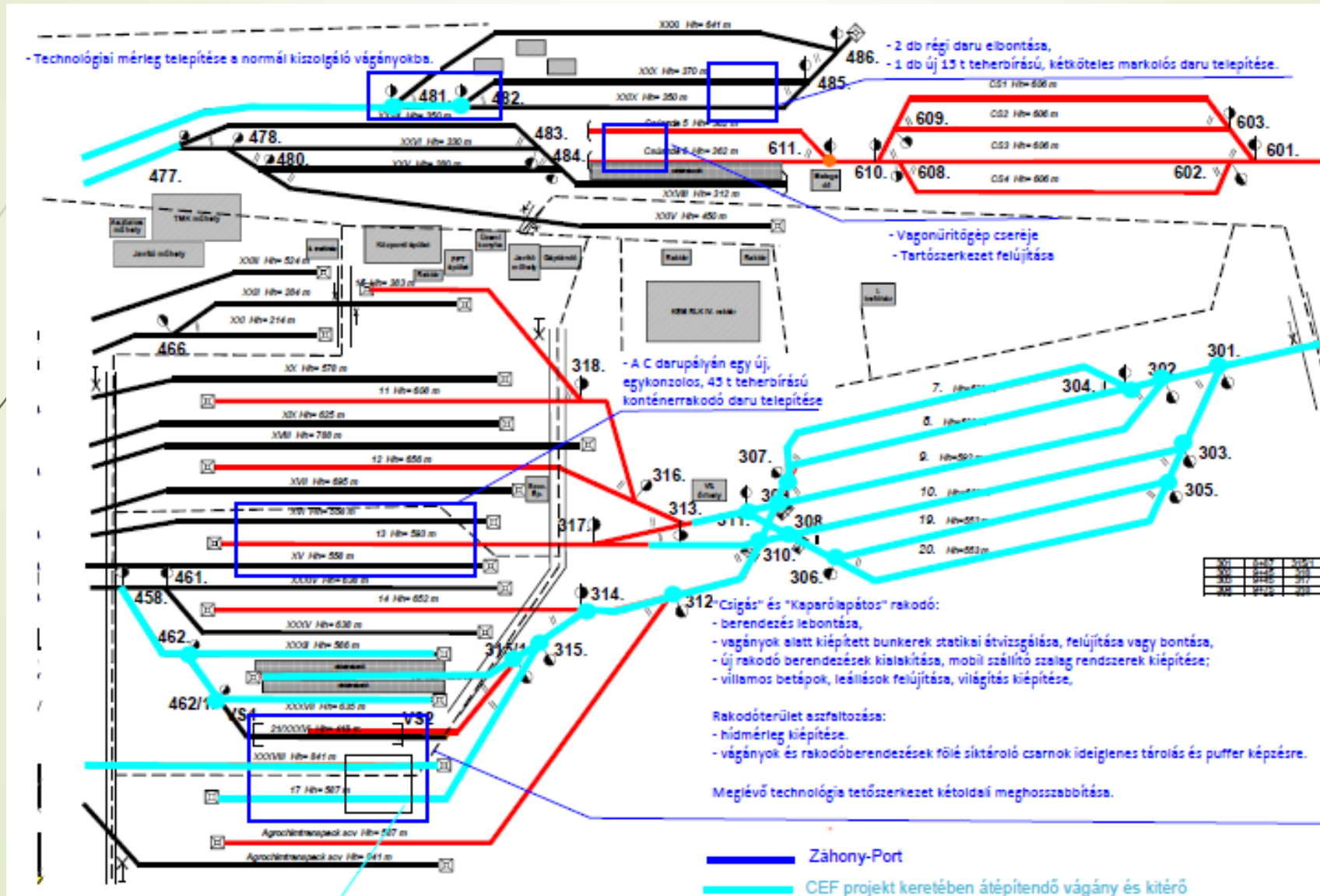
CEF projekt - MÁV projektelemekek

Eperjeske-Átrakó

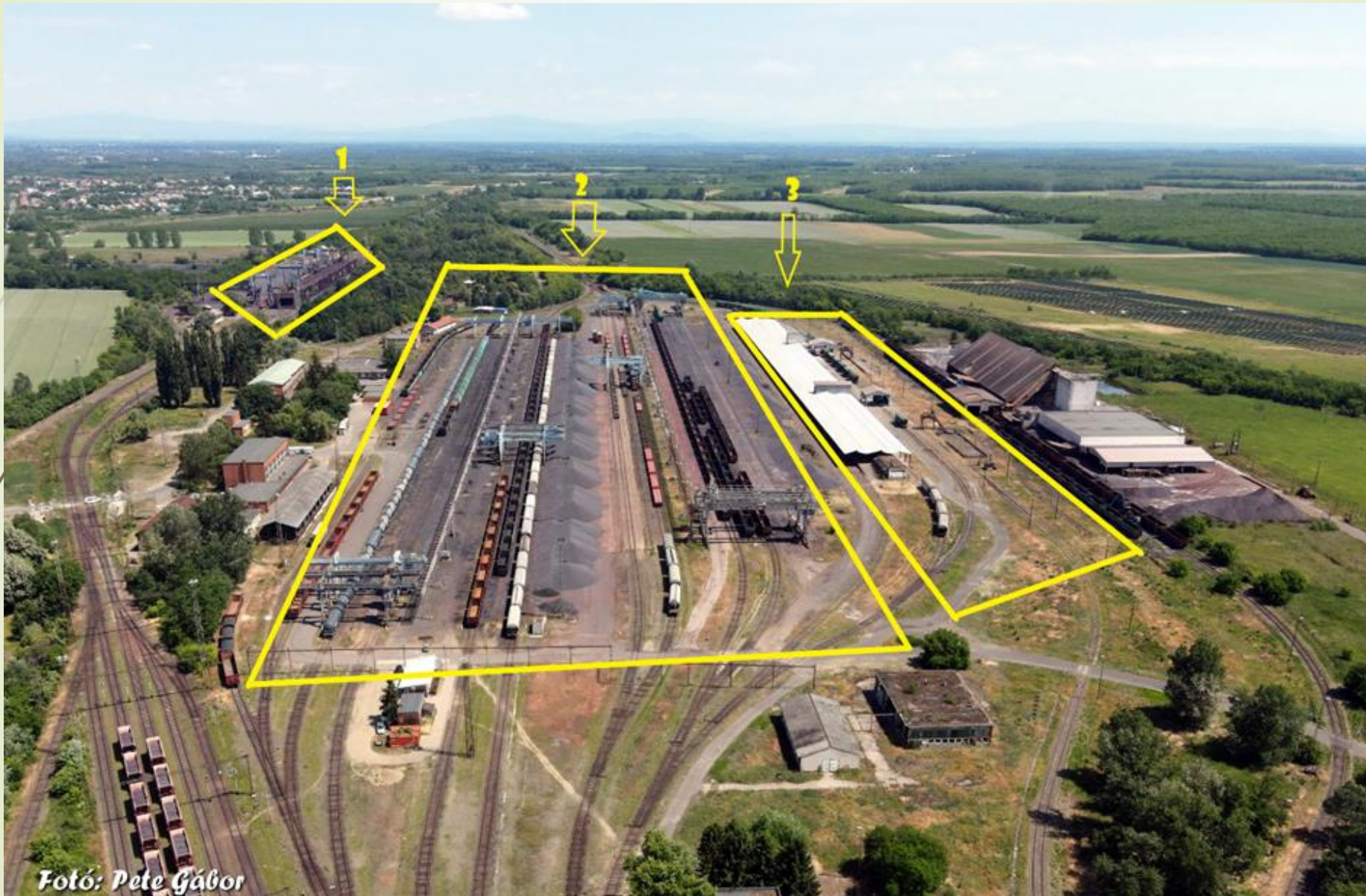
- vágányhálózatának részleges rehabilitációja (kb. 20 km pálya, 45 csoport kitérő,)
- normál nyomtávon 225 kN tengelyterhelés biztosítása

CEF projekt - MÁV projektelemekek

CEF projekt – Záhony-Port projektelemekek

Fotó: Pete Gábor

E
P
E
R
J
E
S
K
E

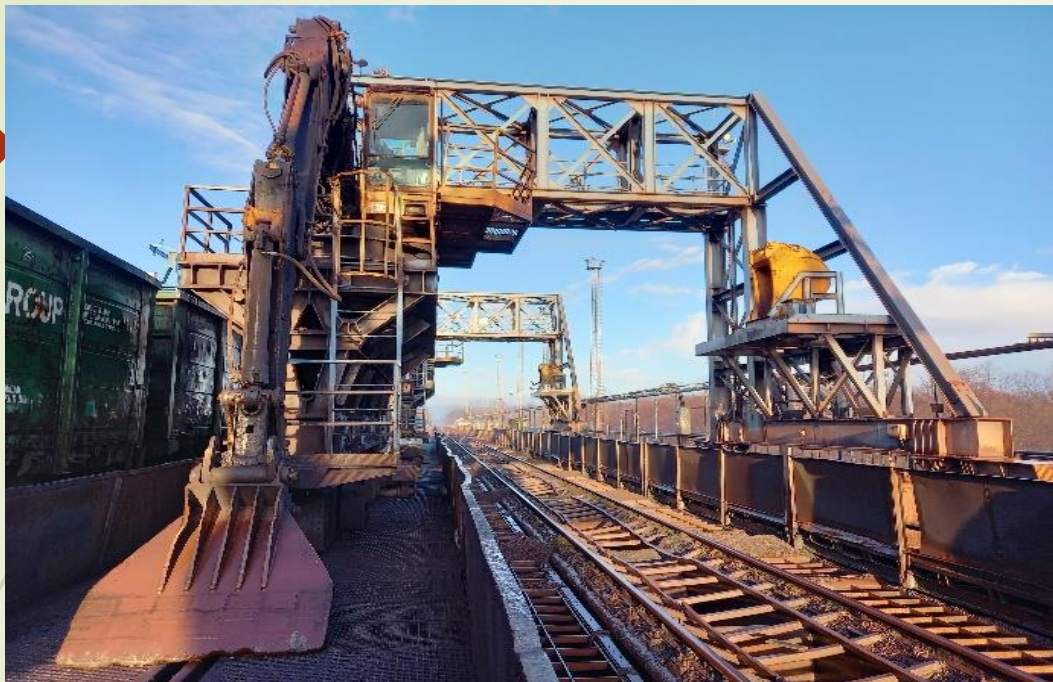
Á
T
R
A
K
Ó

CEF projekt – Záhony-Port projektelemekek

1.) ömlesztett átrakó

- vagonürítőgép modernizálása
- vagonvontató berendezés kiépítése
- 15 t teherbírású felrakódaru telepítése

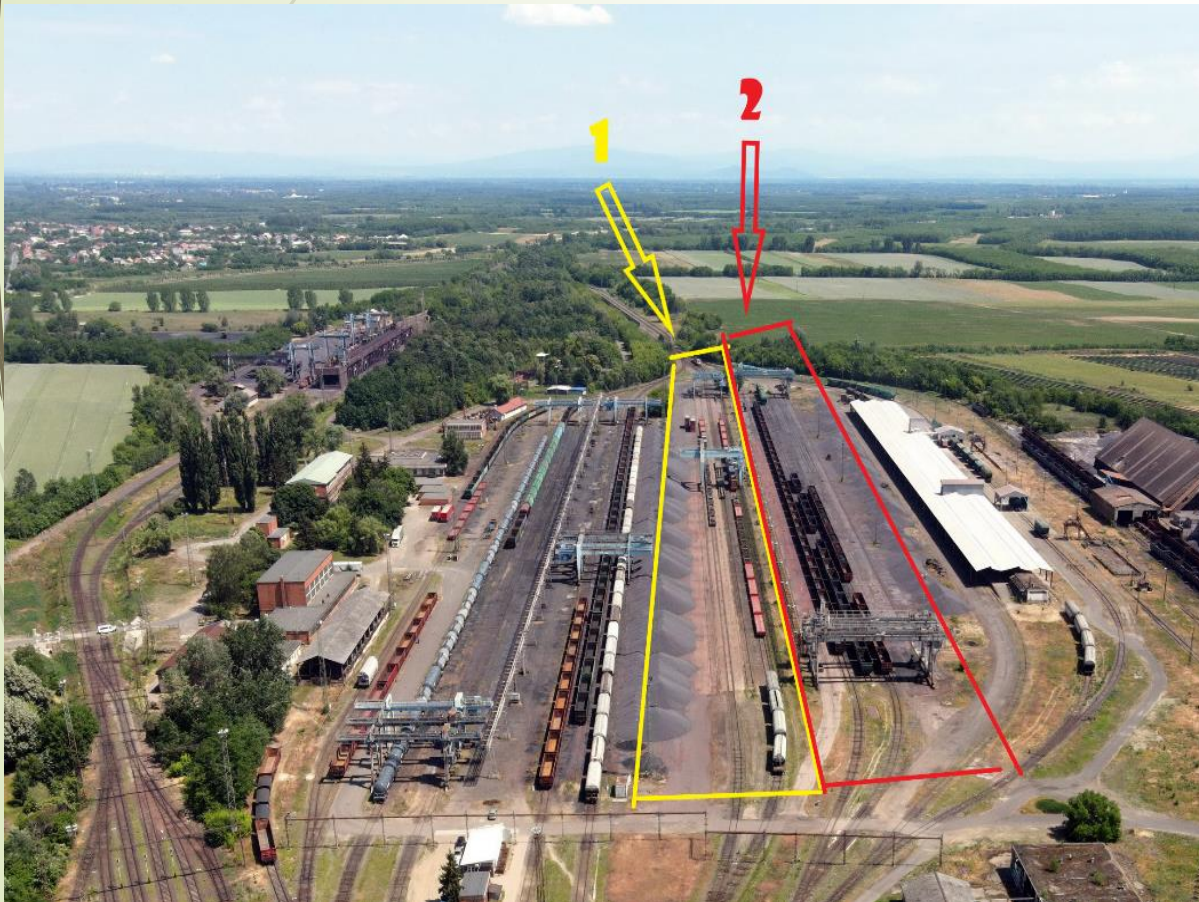

CEF projekt – Záhony-Port projektelemekek

2.) darus átrakó

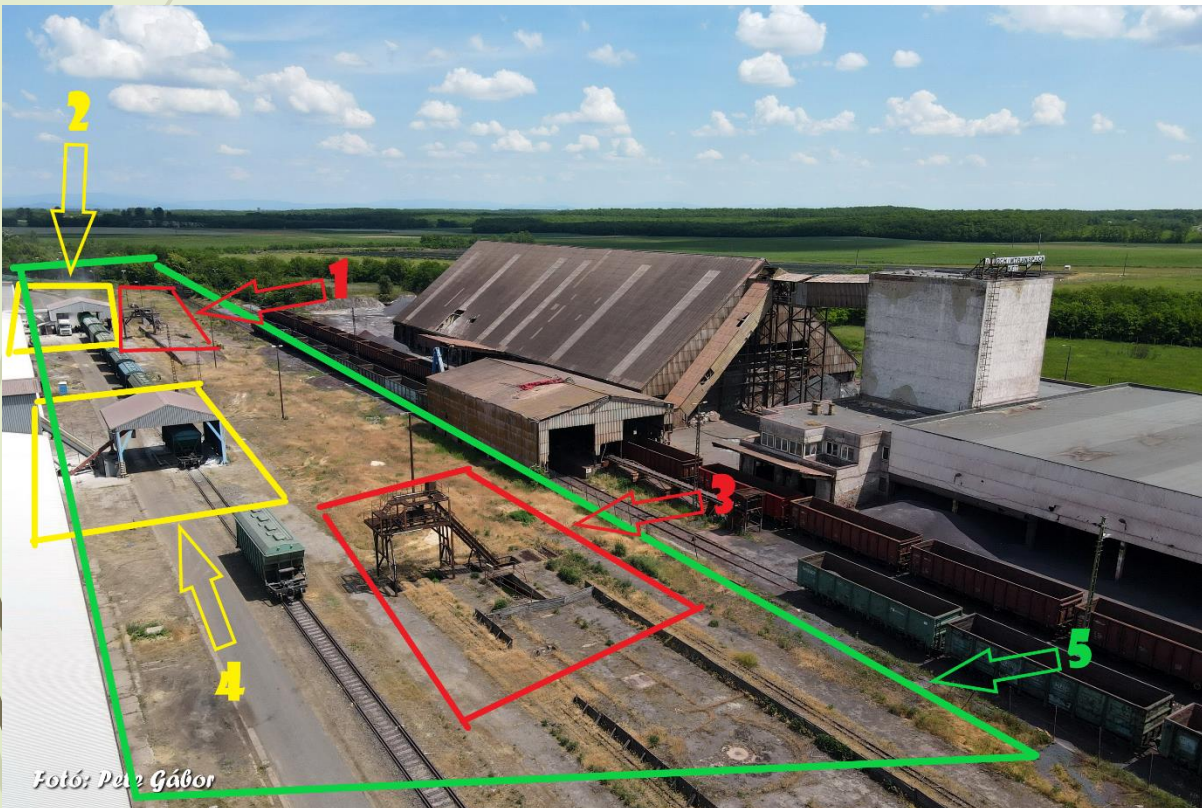
- 3 daru korszerűsítésé
- új 45 t teherbírású rakodó daru telepítése

CEF projekt – Záhony-Port projektelemekek

3) szemestermény átrakó modernizálása

- 2-2 vasúti és közúti átrakópont
- tárolócsarnok
- új fonódó vágány

CEF projekt – Záhony-Port projektelemekek

Záhonyi kültéri átfajtó fejlesztése/modernizálása

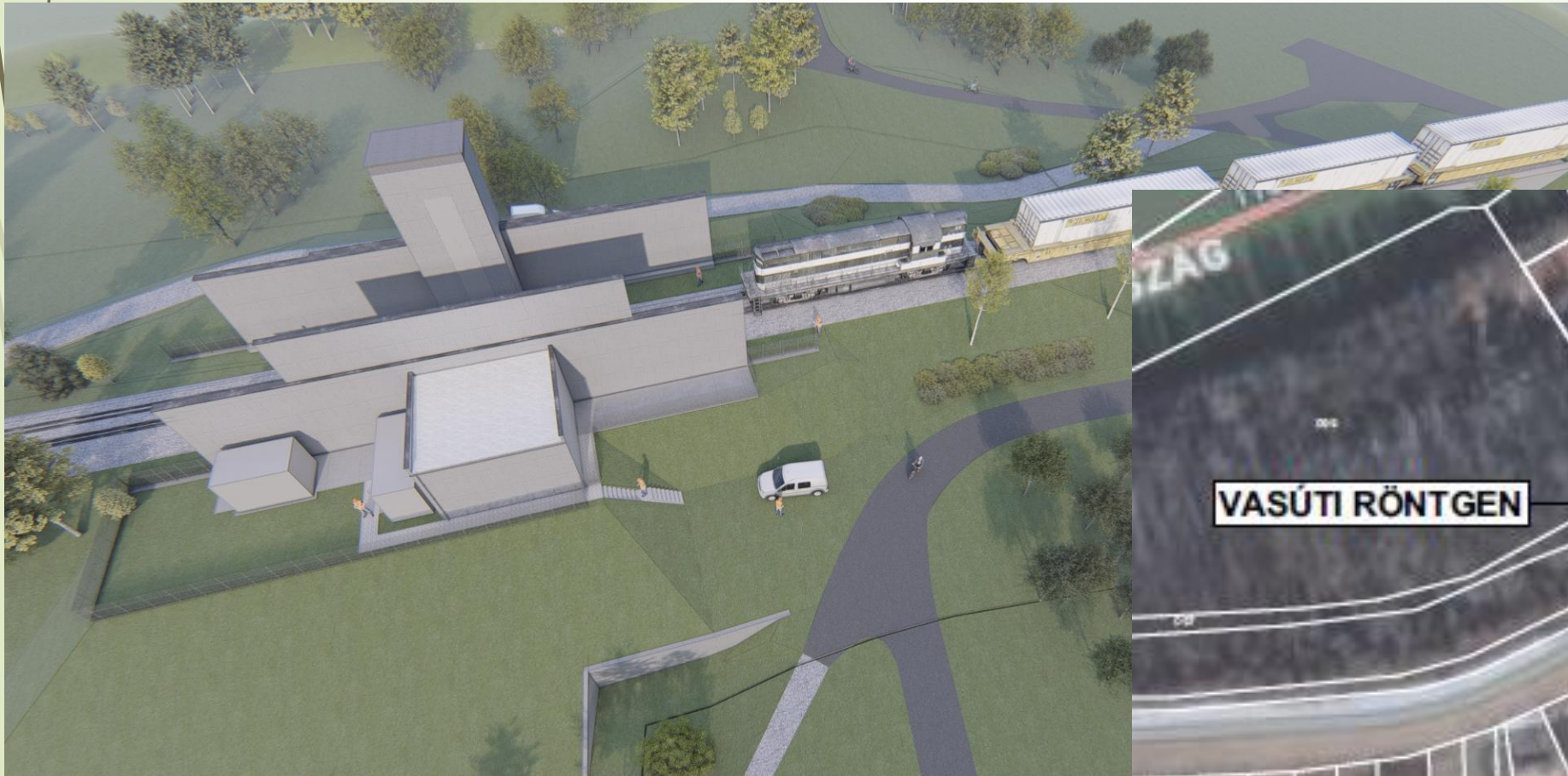
CEF projekt – Záhony-Port projektelemekek

Komorói olajtelep fejlesztése/modernizálása

CEF projekt – NAV projektelemekek

- Új vasúti röntgen - Záhony
- Vasúti járműalváz és rakományvizsgáló kamerarendszerek telepítése Záhony, Eperjeske-Rendező

CEF projekt - UA és SK projektelemek

UKRÁN projektelemek

- Csap állomás - vágányhálózat-felújítás, átrakó daru telepítése, raktár létesítése;
- Csap állomás-UA államhatár
9 km-es normál nyomtávú szakasz korszerűsítése
- Csap-Ungvár normál nyomtávú, egyvágányú vasútvonal korszerűsítése
22 km, 225 kN minimális tengelyterhelés
- Nagyborzsova-Nagyszőlős közötti 7 km hosszú, kettős nyomtávú, egyvágányú vasúti szakasz korszerűsítése;
- Bátyu-Nevetlenfalu között összesen 14,4 km egyvágányú vasútvonal korszerűsítése

SZLOVÁK projektelem

- vasúti röntgen Tiszacsernyőn

CEF projekt folytatása - Magyarország

- 2024. januárban benyújtott pályázat
- Döntés 2024. július elején
- Kivitelezés tervezett kezdete: 2025. szeptember
- Projekt zárás: 2026. december

Előkészítési projektelem

Záhony személypályaudvar és a Záhony-Tuzsér szakasz kapacitásnövelése

- megvalósíthatósági tanulmány elkészítése
- környezetvizsgálati hatástanulmány elkészítése
- környezetvédelmi engedélyek megszerzése

Kivitelezési projektelem

Vágányfékek modernizálása Eperjeske-Rendező és Fényeslitke Déli Rendező pályaudvarokon

- régi vágányfékek bontása, új vágányfékek beépítése
- a vasúti pályához való csatlakoztatás és vágányszabályozás
- új berendezések okán szükséges kiegészítő munkálatok (pl. aknák, áramellátás)
- próbagurítások

CEF2 – Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz

Következő pályázati lehetőségek:

- **CEF2 4. kör (kohéziós verseny és általános boríték):** a pályázati felhívás kiírása **2024. szeptember**, a pályázatok benyújtási határideje **2025. január**
- Alternatív üzemanyag infrastruktúra létesítése (AFIF) 2024-2025. évi 3 pályázati lehetőség: a pályázatok benyújtási határideje 2024. szeptember, 2025. június és 2025. december

Köszönöm a figyelmet